

**ความพึงพอใจในการฝึกทักษะตามโครงการพัฒนาและส่งเสริมเอกลักษณ์
ศิลปวัฒนธรรม ของนักศึกษาวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นครราชสีมา***
**The Satisfaction on Skill Practice under The Development and Promotion
of Cultural Identity Project of Nursing Students, Boromarajonani
Nakhonratchasima Nursing College***

สุชาดา วงศ์สวัสดิ์ ศศ.ม.** Suchada Wongsawat M.A.**
เพ็ญรุ่ง ศรีทรัพย์พานิช คศ.บ.** Penrung Srisuppanich B.H.E.**
สุภาวดี ไชยเดชารว วท.ม.** Supawadee Chaidachatorn M.Sc.**

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความพึงพอใจในการฝึกทักษะ ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในการฝึกทักษะ ขั้วรอง นาฏศิลป์ และคิย์บอร์คตามโครงการพัฒนาและส่งเสริมเอกลักษณ์ศิลปวัฒนธรรม และความต้องการและข้อเสนอแนะในการฝึกทักษะตามโครงการพัฒนาและส่งเสริมเอกลักษณ์ศิลปวัฒนธรรมของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นครราชสีมา

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาที่ผ่านการอบรม ระหว่างเดือน มิถุนายน ถึงเดือนกันยายน 2551 สัปดาห์ละ 2 ชั่วโมง รวม 30 ชั่วโมง จำนวน 92 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลส่วนบุคคล ข้อมูลความพึงพอใจในคานปัจจัยเบื้องต้นของโครงการ คานกระบวนการฝึกทักษะ และคานผลการอบรม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบไคสแควร์ (Chi-square test) และการทดสอบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation coefficient)

ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจในการฝึกทักษะตามโครงการพัฒนาและส่งเสริม เอกลักษณ์ศิลปวัฒนธรรมอยู่ในระดับสูงทุกคาน และผลการทดสอบสมมติฐานพบว่าปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในการฝึกทักษะของนักศึกษา คือช่วงเวลาในการฝึกทักษะ และอายุ โดยอายุมีความสัมพันธ์ทางลบกับความพึงพอใจในการฝึกทักษะของนักศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และมีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง ($r = -0.408$) ส่วนประเภททักษะ ที่เลือกฝึกอบรมไม่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในการฝึกทักษะ ของนักศึกษา

* ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัยจากวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นครราชสีมา

* Funded research by Boromarajonani Nakhonratchasima Nursing College

** อาจารย์ภาควิชาการศึกษาทั่วไป วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นครราชสีมา

** Lecturer of general education department, Boromarajonani Nakhonratchasima Nursing College

นอกจากนี้ นักศึกษาที่เข้าอบรมได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการในการฝึกทักษะอื่นเพิ่มเติมในการจัดทำโครงการครั้งต่อไป ได้แก่ ทักษะ ดนตรีไทย กีฬา การเต้นรำ เปียโน การแกะสลักผักผลไม้ การวาดภาพ การเล่นเกมแบบไทย และการทำขนมไทย รวมทั้งขอเสนอแนะในการจัดอบรมครั้งต่อไป นักศึกษาส่วนใหญ่จากทุกทักษะมีความเห็นว่าควรมีห้องเรียนที่เหมาะสมสำหรับทักษะต่างๆ โดยเฉพาะ และมีอุปกรณ์ที่เพียงพอ

คำสำคัญ: ความพึงพอใจ ศิลปวัฒนธรรม นักศึกษา

Abstract

This research aimed to study satisfaction on skill practice, factors related to satisfaction on 3 skills; singing, theatrical arts and playing keyboard through the development and promotion of culture identity project for nursing students at Boromarajonani College of Nursing, Nakhonratchasima. The sample consisted of 92 students participated in the project during June to September 2008 practicing two hours per week for 30 hours. Data were collected by using questionnaires consisted of personal information, satisfaction in the primary factors of this project, skill practice process, and the results of skill practice. The data were analyzed by the frequency, percentage, standard deviation, Chi-Square test, and testing the Pearson's product moment correlation coefficient.

The results showed that nursing students satisfied at the high level in all aspects of the development and promotion of culture identity project. The hypothesis testing was found that factors associated with student nurses satisfaction on skill practice were duration of skill practice and students age. There were statistically significant, negative relationship between nursing student's age and satisfaction of skill practice ($p < .01$) with the moderate relationship ($r = -0.408$). In contrast, skill practice types did not correlated with satisfaction of skill practice.

In addition, students suggested about their needs for the other additional practice skills for the next project including Thai music, dance, piano playing, fruit and vegetable carving, painting, Thai amusement and Thai sweetmeat. Suggestions for the next training from most of the students from all the skills were that college should provide in the classroom with both appropriate and adequate equipments for particular skills.

Keywords: satisfaction, culture, students

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครราชสีมา สถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข เป็นสถาบันหลักในการผลิตพยาบาลที่มีคุณภาพมาตรฐานในระดับสากล ตามแนวคิดของหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยมีการดูแลนักศึกษาอย่างเอื้ออาทร ส่งเสริมให้นักศึกษาเกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์เป็นผู้นำทางการพยาบาลมีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม มีทัศนคติที่ดี ยึดมั่นในคุณธรรมและจรรยาบรรณของวิชาชีพ การพยาบาลเป็นพลเมืองดี สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข¹ หนึ่งในพันธกิจหลัก คือการทํานุบำรุงศิลปวัฒนธรรม และสืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อให้นักศึกษามีความตระหนักในการอนุรักษ์และสามารถสืบสานศิลปวัฒนธรรมเพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีต่อสังคม²

จากพันธกิจหลักดังกล่าว วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครราชสีมา จึงได้จัดทำโครงการพัฒนา และส่งเสริมเอกลักษณ์ศิลปวัฒนธรรมขึ้น เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษาได้เรียนรู้ศิลปวัฒนธรรมที่หลากหลาย และพัฒนาจิตใจของนักศึกษาให้มีความสุข มีสมาธิและมีอารมณ์ที่สุนทรีย์ ประกอบด้วย 3 ทักษะคือ การขับร้อง คีตาร์ และนาฏศิลป์³ ซึ่งอภิรักษ์ ศาสตรา⁴ ได้กล่าวไว้ว่า การศึกษาดนตรีอย่างเป็นระบบจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการนำไปใช้ในการดำรงชีวิต เพราะผู้มีความรู้ด้านดนตรีจะได้รับประโยชน์ คือ การมีความสามารถในการสร้างมนุษยสัมพันธ์ที่ดี โดยใช้ดนตรีเป็นสื่อ เพราะดนตรีไม่มีการแบ่งชนชั้น ดนตรีช่วยผ่อนคลายอารมณ์ และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการเรียนรู้และวิชาชีพต่างๆ ได้โดยไม่ล่าสมัย

สอดคล้องกับชาญชัย อินทรประวัติ⁵ ได้กล่าวไว้ว่า ประสบการณ์ด้านการเรียนการสอนตามหลักสูตรของแต่ละสาขาวิชาชีพแต่เพียงอย่างเดียวยังไม่อาจพัฒนาให้นักศึกษาเป็นบัณฑิตที่สมบูรณ์ได้ จำเป็นต้องมีประสบการณ์ด้านอื่นๆ รวมด้วย ไม่ว่าจะเป็นการเรียนรู้จากประสบการณ์ในครอบครัว ประสบการณ์ในสังคมนอกบ้าน รวมทั้งประสบการณ์จากการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษาต่างๆ โดยกิจกรรมนักศึกษาด้านศิลปวัฒนธรรม จัดเป็นกิจกรรมที่มุ่งเน้นการพัฒนาค่านิยมสุนทรียภาพ และทักษะด้านศิลปวัฒนธรรมให้แก่นักศึกษา ซึ่งอารี สุทธิพันธุ์⁶ ได้กล่าวถึงประโยชน์ของสุนทรียะช่วยให้นักศึกษาเกิดความเพลิดเพลิน อิ่มเอิบใจ และพึงพอใจ ทั้งนี้ความพึงพอใจนับเป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งที่มีผลต่อความสำเร็จของงานให้เป็นที่พอใจตามเป้าหมาย ที่วางไว้อย่างมีประสิทธิภาพ⁷ ดังกฎแห่งความพึงพอใจในทฤษฎีการเรียนรู้ของธอร์นไดค์ (Thorndike) ที่กล่าวไว้ว่า เมื่อบุคคลได้รับผลที่พึงพอใจย่อมอยากจะทำซ้ำต่อไป แต่ถ้าได้รับผลที่ไม่พึงพอใจจะไม่อยากเรียนรู้ ดังนั้นการได้รับผลที่พึงพอใจจึงเป็นปัจจัยสำคัญในการเรียนรู้⁸

นอกจากนี้โครงการนี้ยังเป็นส่วนหนึ่งของ การพัฒนานักศึกษาให้เป็นทรัพยากรอันทรงคุณค่าของสังคมและประเทศชาติตามคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ และเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษาตามองค์ประกอบที่ 3 กิจกรรมการพัฒนานิสิตนักศึกษา ตัวบ่งชี้ที่ 3.2 และองค์ประกอบที่ 6 การทํานุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ตัวบ่งชี้ที่ 6.1.1⁹ ซึ่งจะส่งผลให้

นักศึกษาเป็นพยาบาลที่ดี ดูแลผู้ป่วยด้วยจิตวิญญาณ และนำไปใช้ประโยชน์ในการบำบัดผู้ป่วย ส่งเสริมสุขภาพ และการป้องกันโรคทั้งในโรงพยาบาลและชุมชน

จากความเป็นมาและความสำคัญของโครงการดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาความพึงพอใจในการฝึกทักษะตามโครงการพัฒนาและส่งเสริมเอกลักษณ์ศิลปวัฒนธรรม ของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครราชสีมา ซึ่งเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1 รุ่นที่ 54 ที่เข้าร่วมโครงการเพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจในการฝึกทักษะปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในการฝึกทักษะ ใน 3 ปัจจัย คือ ช่วงเวลาที่ฝึกทักษะ ประเภททักษะที่นักศึกษาเลือกฝึก และอายุของนักศึกษาซึ่งอยู่ระหว่าง 17 – 21 ปี ว่ามีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในการฝึกทักษะอย่างไร รวมทั้งความต้องการและข้อเสนอแนะของนักศึกษา โดยผลการศึกษาในครั้งนี้ นอกจากจะเกิดประโยชน์ต่อนักศึกษาดังกล่าวแล้ว ยังเป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจในการจัดทำโครงการ และการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงโครงการให้มีความเหมาะสม สอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษา เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อนักศึกษาที่เข้าร่วมโครงการต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจในการฝึกทักษะตามโครงการพัฒนาและส่งเสริมเอกลักษณ์ศิลปวัฒนธรรมของนักศึกษาวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครราชสีมา

2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในการฝึกทักษะตามโครงการ

พัฒนาและส่งเสริมเอกลักษณ์ศิลปวัฒนธรรมของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครราชสีมา

3. เพื่อศึกษาความต้องการและข้อเสนอแนะในการฝึกทักษะตามโครงการพัฒนาและส่งเสริมเอกลักษณ์ศิลปวัฒนธรรมของนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครราชสีมา

สมมติฐานการวิจัย

1. อายุมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในการฝึกทักษะตามโครงการพัฒนาและส่งเสริมเอกลักษณ์ศิลปวัฒนธรรมของนักศึกษา
2. ประเภททักษะที่เลือกฝึกอบรมมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในการฝึกทักษะตามโครงการพัฒนาและส่งเสริมเอกลักษณ์ศิลปวัฒนธรรมของนักศึกษา
3. ช่วงเวลาที่ฝึกทักษะมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในการฝึกทักษะตามโครงการพัฒนาและส่งเสริมเอกลักษณ์ศิลปวัฒนธรรมของนักศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ประชากรที่ทำการวิจัย คือ นักศึกษาวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครราชสีมา ชั้นปีที่ 1 รุ่นที่ 54 จำนวน 120 คน ที่ผ่านการอบรมตามโครงการพัฒนา และส่งเสริมเอกลักษณ์ศิลปวัฒนธรรม ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2551 ทำการหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของยามานะ (Yamane)¹⁰ ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 92 คน ประกอบด้วยนักศึกษาที่ฝึกทักษะข้อร้อง จำนวน 28 คน นักศึกษาที่ฝึกทักษะคีย์บอร์ด

จำนวน 30 คน และนักศึกษาที่ฝึกทักษะนาฏศิลป์ จำนวน 34 คน

วิทยากรในการฝึกอบรมได้แก่ อ.อภิรักษ์ ศาสตรา ผู้เชี่ยวชาญด้านการขับร้อง อ.สืบสกุล มหันตรณพันธุ์ และ อ.รณกร จันทร์สังข์ ผู้เชี่ยวชาญด้านดนตรีสากล อ.สกุลรัตน์ อ่อนสันเทียะ และ อ.เรขา อินทรกำแหง ผู้เชี่ยวชาญด้านนาฏศิลป์ จากโปรแกรมวิชา นาฏศิลป์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้ แบบสอบถาม ซึ่งก่อนทำการเก็บรวบรวม ข้อมูลได้ชี้แจงให้กลุ่มตัวอย่างเข้าใจใน วัตถุประสงค์ของการวิจัย และอธิบายว่าการ เข้าร่วมวิจัยจะไม่ส่งผลกระทบต่อคะแนนใน รายวิชาใดๆ กลุ่มตัวอย่างไม่ต้องระบุชื่อหรือ เลขที่ในแบบสอบถาม และการวิเคราะห์ข้อมูล การวิจัย จะแสดงผลในภาพรวม

สำหรับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน การทดสอบไคสแควร์ (Chi-square test) และการทดสอบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ แบบเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation coefficient)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบ สอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง แล้วยให้ผู้ทรง คุณวุฒิ จำนวน 5 คน ตรวจสอบความเที่ยงตรง และหาความเชื่อมั่นโดยใช้สัมประสิทธิ์ แอลฟา ของ ครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ด้านปัจจัยเบื้องต้นของโครงการ 0.84 ด้าน กระบวนการอบรมได้ค่าความเชื่อมั่น 0.90 และ ด้านผลการอบรมได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.83

แบบสอบถามแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ อายุ เพศ ทักษะ ที่อบรม และเวลาที่อบรม

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับความพึงพอใจต่อการฝึกทักษะ 3 ด้าน คือ ด้านปัจจัยเบื้องต้นของโครงการ ด้านกระบวนการอบรม และด้านผลการอบรม มีให้เลือกตอบ 5 ระดับ คือ 1) มากที่สุด 2) มาก 3) ปานกลาง 4) น้อย 5) น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับความต้องการและข้อเสนอแนะของนักศึกษาต่อการฝึกทักษะตามโครงการพัฒนาและส่งเสริมเอกลักษณ์ศิลปวัฒนธรรม

ผลการวิจัย

ข้อมูลส่วนบุคคลของนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 92 คน ส่วนใหญ่ร้อยละ 97.83 เป็นเพศหญิง โดยมีอายุเฉลี่ย 19 ปี ผลการศึกษามีรายละเอียด ดังนี้

1. ระดับความพึงพอใจของนักศึกษาในการฝึกทักษะตามโครงการพัฒนาและส่งเสริมเอกลักษณ์ศิลปวัฒนธรรม

1) ด้านปัจจัยเบื้องต้นของโครงการ นักศึกษาส่วนใหญ่มีความพึงพอใจอยู่ในระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 91.3 รองลงมา มีความพึงพอใจในระดับปานกลางคิดเป็นร้อยละ 8.7 เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของคะแนนความพึงพอใจเป็นรายข้อ พบว่า ความสามารถของวิทยากรในการถ่ายทอดความรู้ให้เข้าใจง่าย และวิทยากรพยายามพัฒนาให้นักศึกษา เกิดทักษะได้ตามที่เลือก มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 4.52 รองลงมาคือ วิทยากรแสดงและควบคุมอารมณ์ได้ดี มีค่าเฉลี่ย 4.43 และ วิทยากรเอาใจใส่ต่อการฝึกอบรม มีค่าเฉลี่ย 4.36

2) ด้านกระบวนการฝึกทักษะ นักศึกษาส่วนใหญ่มีความพึงพอใจอยู่ในระดับสูงคิดเป็นร้อยละ 69.6 รองลงมาคือมีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 29.3 และมีความพึงพอใจอยู่ในระดับต่ำคิดเป็นร้อยละ 1.1 เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของคะแนนความพึงพอใจเป็นรายข้อ พบว่ากระบวนการฝึกทักษะทำให้นักศึกษามีความสุขระหว่างการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 4.05 รองลงมาคือ กระบวนการฝึกทักษะทำให้นักศึกษาสนใจ และอยากเข้าอบรมอย่างสม่ำเสมอ มีค่าเฉลี่ย 4.01 และกระบวนการฝึกทักษะที่วิทยากรจัดให้มีความเหมาะสม มีค่าเฉลี่ย 4.00

3) ด้านผลการอบรมนักศึกษา ส่วนใหญ่มีความพึงพอใจอยู่ในระดับสูงคิดเป็นร้อยละ 83.7 รองลงมาคือมีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลางคิดเป็นร้อยละ 15.2 และมีความพึงพอใจอยู่ในระดับต่ำคิดเป็นร้อยละ 1.1 เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของคะแนนความพึงพอใจเป็นรายข้อ พบว่าทักษะที่ฝึกอบรมช่วยให้นักศึกษามีสมรรถิยาคิด มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 4.24 รองลงมาคือ นักศึกษารู้สึกคุ้มค่ากับเวลาที่เสียไปในการฝึกทักษะ มีค่าเฉลี่ย 4.22 และทักษะที่ฝึกมีประโยชน์ต่อวิชาชีพ การพยาบาลในอนาคต มีค่าเฉลี่ย 4.10

4) ระดับความพึงพอใจของนักศึกษาในภาพรวม ผลการศึกษาพบว่าความพึงพอใจของนักศึกษาในภาพรวมส่วนใหญ่ นักศึกษามีความพึงพอใจอยู่ในระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 88 รองลงมา มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลางคิดเป็นร้อยละ 12 โดยค่าเฉลี่ยของคะแนนความพึงพอใจด้านปัจจัยเบื้องต้นของโครงการมีค่าเฉลี่ยสูงสุด

4.18 รองลงมาด้านผลการอบรมมีค่าเฉลี่ย 4.14 และด้านกระบวนการฝึกทักษะมีค่าเฉลี่ย 4.01

2.ผลการทดสอบสมมติฐาน ปรากฏผลดังนี้

สมมติฐานที่ 1 อายุมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในการฝึกทักษะตามโครงการพัฒนาและส่งเสริมเอกลักษณ์ศิลปวัฒนธรรมของนักศึกษา

พบว่า อายุมีความสัมพันธ์ทางลบกับความพึงพอใจในการฝึกทักษะตามโครงการพัฒนาและส่งเสริมเอกลักษณ์ศิลปวัฒนธรรมของนักศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดย มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง ($r = -0.408$) จึงเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 2 ประเภททักษะที่เลือกฝึกอบรมมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในการฝึกทักษะตามโครงการพัฒนาและส่งเสริมเอกลักษณ์ศิลปวัฒนธรรมของนักศึกษา

พบว่า ประเภททักษะที่เลือกฝึกอบรมไม่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในการฝึกทักษะตามโครงการพัฒนาและส่งเสริมเอกลักษณ์ ศิลปวัฒนธรรมของนักศึกษา จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 3 ช่วงเวลาที่ฝึกทักษะมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในการฝึกทักษะตามโครงการพัฒนาและส่งเสริมเอกลักษณ์ศิลปวัฒนธรรมของนักศึกษา

พบว่า ช่วงเวลาที่ฝึกทักษะมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในการฝึกทักษะตามโครงการพัฒนาและส่งเสริมเอกลักษณ์ ศิลปวัฒนธรรมของนักศึกษา จึงเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

3. ความต้องการและข้อเสนอแนะในการฝึกทักษะ

จากแบบสอบถามศึกษาความพึงพอใจในการฝึกทักษะตามโครงการพัฒนาและส่งเสริมเอกลักษณ์ศิลปวัฒนธรรมของนักศึกษา มีคำถามปลายเปิดให้นักศึกษาที่เข้าอบรมได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการ และข้อเสนอแนะ ผลการศึกษามีรายละเอียดดังนี้

1) ความต้องการของนักศึกษาในการฝึกทักษะอื่นเพิ่มเติมในการจัดฝึกอบรมครั้งต่อไป มีนักศึกษาแสดงความคิดเห็นจำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 64.19 โดยทักษะที่นักศึกษาต้องการฝึกเพิ่มเติม ได้แก่ คนตรีไทย (35) กีฬา (10) เต้นรำ (4) เปียโน (3) การแกะสลักผักผลไม้ (2) การวาดภาพ (2) การเล่นเกมแบบไทย (2) และการทำงานแบบไทย (1)

2) ข้อเสนอแนะที่จะเป็นประโยชน์ต่อการจัดอบรมทักษะในครั้งต่อไป มีนักศึกษาแสดงความคิดเห็นจำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 19.56 โดยนักศึกษาจากทักษะขับร้องมีข้อเสนอแนะว่าควรมีห้องสำหรับเรียนขับร้องโดยเฉพาะ (5) ควรจัดให้เรียนทักษะเดิมอย่างต่อเนื่องทั้งปี เพื่อให้เกิดความชำนาญ (1) ควรมีอุปกรณ์ประกอบการเรียนขับร้องที่ครบครัน (1) ควรมีการอบรมทักษะเช่นนี้ตลอดไป เพราะเป็นการผ่อนคลายจากการเรียนทำให้ไม่เครียด (1)

นักศึกษาจากทักษะนาฏศิลป์มีข้อเสนอแนะว่า ควรมีห้องที่กว้างๆ สำหรับเรียนนาฏศิลป์โดยเฉพาะ (3) การฝึกอบรมครั้งละ 2 ชั่วโมงต่อสัปดาห์มีความเหมาะสมแล้ว (1)

นักศึกษาจากทักษะคีย์บอร์ดมีข้อเสนอแนะว่า ควรมีห้องสำหรับเรียนคีย์บอร์ดโดยเฉพาะที่สะอาด ปลอดภัย เย็นสบาย

ยามว่างสามารถมาซ้อมได้ (3) ควรจัดให้มีการแสดงความสามารถเพื่อสร้างความสุขให้ชุมชน (2) ช่วงเวลาอบรมควรเป็นคาบสุดท้ายในช่วงบ่าย เพราะจะได้คลายเครียดจากการเรียน (1)

สรุปและอภิปรายผล

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาความพึงพอใจในการฝึกทักษะตามโครงการพัฒนาและส่งเสริมเอกลักษณ์ศิลปวัฒนธรรมของนักศึกษาวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครราชสีมา สรุปผลได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาเกี่ยวกับความพึงพอใจในการฝึกทักษะตามโครงการพัฒนาและส่งเสริมเอกลักษณ์ศิลปวัฒนธรรมในภาพรวมอยู่ในระดับสูง เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจในระดับสูงทุกด้านเรียงตามลำดับ ได้แก่ ด้านปัจจัยเบื้องต้นของโครงการด้านผลการอบรม และด้านกระบวนการฝึกทักษะ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อในแต่ละด้านพบว่าด้านปัจจัยเบื้องต้นของโครงการประเด็นที่นักศึกษามีความพึงพอใจสูงสุดคือ วิทยากรมีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ให้เข้าใจง่าย และวิทยากรพยายามพัฒนาให้นักศึกษาเกิดทักษะได้ตามที่เลือกด้านกระบวนการฝึกทักษะประเด็นที่นักศึกษามีความพึงพอใจสูงสุดคือ ทักษะฝึกอบรมช่วยให้นักศึกษามีสมาธิขึ้นด้านผลการอบรมประเด็นที่นักศึกษามีความพึงพอใจสูงสุด คือ กระบวนการฝึกทักษะทำให้นักศึกษามีความสุขระหว่างการฝึกทักษะนี้

2. ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า

1) อายุมีความสัมพันธ์ทางลบกับความพึงพอใจในการฝึกทักษะตามโครงการพัฒนาและส่งเสริมเอกลักษณ์ศิลปวัฒนธรรม

ของนักศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีความสัมพันธ์กันในระดับ ปานกลาง ($r = -0.408$)

2) ประเภททักษะที่เลือกฝึกอบรม ไม่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในการฝึกทักษะตามโครงการพัฒนาและส่งเสริมเอกลักษณ์ศิลปวัฒนธรรมของนักศึกษา

3) ช่วงเวลาในการฝึกทักษะมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในการฝึกทักษะตามโครงการพัฒนาและส่งเสริมเอกลักษณ์ศิลปวัฒนธรรมของนักศึกษา โดยนักศึกษาที่ฝึกทักษะในช่วงบ่าย (13.00-15.00 น.) มีความพึงพอใจในการฝึกทักษะในภาพรวมสูงกว่านักศึกษาที่ฝึกทักษะในช่วงเช้า (10.00-12.00 น.)

3. ความต้องการและข้อเสนอแนะในการฝึกทักษะ พบว่า

1) ความต้องการของนักศึกษาในการฝึกทักษะอื่นเพิ่มเติมในการจัดฝึกอบรมครั้งต่อไป มีนักศึกษาแสดงความคิดเห็นจำนวน 59 คน นักศึกษาส่วนใหญ่ต้องการฝึกทักษะดนตรีไทย (35) รองลงมาคือ ลีลาศ (10) และเต้นรำ (4) ตามลำดับ

2) ข้อเสนอแนะที่จะเป็นประโยชน์ต่อการจัดอบรมทักษะในครั้งต่อไปมีนักศึกษาแสดงความคิดเห็นจำนวน 18 คน โดยนักศึกษาส่วนใหญ่จากทุกทักษะมีความเห็นว่าควรมีห้องเรียนที่เหมาะสมสำหรับทักษะต่างๆ โดยเฉพาะ และมีอุปกรณ์เพียงพอ

อภิปรายผล

จากสรุปผลการวิจัย ผู้วิจัยอภิปรายผลดังนี้

1. ระดับความพึงพอใจของนักศึกษาในการฝึกทักษะตามโครงการพัฒนา และส่งเสริมเอกลักษณ์ศิลปวัฒนธรรมอยู่ในระดับสูงทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านปัจจัยเบื้องต้นของโครงการ ด้านกระบวนการฝึกทักษะ และด้านผลการอบรม ซึ่งผู้วิจัยพิจารณาว่าการที่นักศึกษามีความพึงพอใจในระดับสูงทั้ง 3 ด้านนั้น อาจเป็นเพราะก่อนการจัดทำโครงการผู้จัดทำโครงการได้มีการประชุมร่วมกับนักศึกษาเพื่อสอบถามความต้องการ ความสนใจในศิลปวัฒนธรรมด้านต่างๆ ที่นักศึกษาต้องการเรียนรู้ ต้องการพัฒนาให้เกิดความชำนาญ เพื่อจัดทักษะต่างๆ ให้ตรงกับความต้องการของนักศึกษา จึงทำให้นักศึกษามีความพึงพอใจในระดับสูงต่อการฝึกทักษะในโครงการนี้ ซึ่งสอดคล้องกับกฎแห่งผลที่พึงพอใจ (Law of Effect) ในทฤษฎีการเชื่อมโยงของธอร์นไดค์ (Thorndike's Classical Connectionism) ที่กล่าวไว้ว่าเมื่อบุคคลได้รับผลที่พึงพอใจย่อมอยากจะทำซ้ำต่อไป แต่ถ้าได้รับผลที่ไม่พึงพอใจ จะไม่อยากทำซ้ำ ดังนั้นการได้รับผลที่พึงพอใจ จึงเป็นปัจจัยที่สำคัญในการเรียนรู้ นอกจากนี้วิทยากรในการฝึกทักษะแก่นักศึกษาล้วนเป็นมืออาชีพ มีประสบการณ์ในการสอน มีความชำนาญ และมีความมุ่งมั่นที่จะถ่ายทอดความรู้ให้กับนักศึกษา ทำให้ผลการศึกษพบว่านักศึกษามีความพึงพอใจ ที่การฝึกทักษะช่วยให้นักศึกษามีสมาธิดี และมีความสุขระหว่างการเรียนรู้ สอดคล้องกับ ทิสนา แฉมณี ที่กล่าวว่าผู้สอนมีอิทธิพลต่อการเรียนการสอนหลายประการ เช่น ความสามารถในการสอน แรงจูงใจในการสอน สภาพจิตใจของผู้สอน บุคลิกภาพของผู้สอน ฯลฯ สิ่งเหล่านี้ส่งผลต่อการจัดการเรียนการสอนของครู ต่อพฤติกรรมการสอนของครู ซึ่งส่งผลต่อไปถึงกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน

2. ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัยทั้ง 3 สมมติฐาน มีข้อวิจารณ์ ดังนี้

1) จากผลการทดสอบสมมติฐานที่ 1 ที่พบว่าอายุมีความสัมพันธ์ทางลบกับความพึงพอใจในการฝึกทักษะอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง ($r = -0.408$) กล่าวคือ นักศึกษาที่อายุน้อย มีแนวโน้มที่จะมีความพึงพอใจในการฝึกทักษะมากกว่านักศึกษาที่มีอายุมากขึ้น อาจเป็นเพราะการฝึกอบรมทักษะต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นการเล่นคีย์บอร์ด การขับร้อง การรำ ที่นอกจากนักศึกษาต้องจดจำโน้ต เนื้อเพลง ท่วงทำนอง ท่าทางในการการรำให้ได้แล้ว ยังต้องไขว่คว้าต่างๆ เคลื่อนไหวประกอบไปด้วย ซึ่งทักษะดังกล่าว สุชา จันทรเฒ¹¹ กล่าวว่า เป็นการเรียนรู้ทักษะประเภทประสาทสัมผัสและกล้ามเนื้อที่ไม่ใช่การเคลื่อนไหวในแบบง่ายๆ เช่น นักดนตรีจะต้องเล่นด้วยอารมณ์ตามโน้ตที่มองเห็น สอดคล้องกับซิมป์สัน (Simpson) กล่าวว่า ทักษะเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับพัฒนาทางกายของผู้เรียน เป็นความสามารถในการทำงานของกล้ามเนื้อ ในการทำงานที่มีความซับซ้อนและต้องอาศัยความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อหลายๆ ส่วนการทำงานดังกล่าวเกิดขึ้นได้จากการทำงานของสมอง ซึ่งต้องมีปฏิสัมพันธ์กับความรู้สึกที่เกิดขึ้น⁸ ซึ่งการทำงานของสมองนั้น พลุกๆ นิมิตพรอนันต์¹² ได้กล่าวไว้ว่า อายุของคนเราที่เพิ่มขึ้นในแต่ละปี พลังของสมองก็จะค่อยๆ เสื่อมลงเป็นธรรมดา

2) จากผลการทดสอบสมมติฐานที่ 2 ที่พบว่าประเภททักษะที่เลือกฝึกอบรมไม่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในการฝึกทักษะ

ตามโครงการพัฒนาและส่งเสริมเอกลักษณ์ศิลปวัฒนธรรมของนักศึกษานั้น อาจเป็นเพราะทักษะต่างๆ ที่จัดฝึกอบรมสอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษาเพราะได้มีการสำรวจความต้องการของนักศึกษาก่อนการจัดฝึกอบรม และเปิดให้นักศึกษามีความเป็นอิสระในการเลือกทักษะ ประกอบกับวิทยาการต่างเป็นมืออาชีพมีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ให้เข้าใจง่าย เป็นกันเองกับนักศึกษา อีกทั้งผลการเรียนในแต่ละทักษะไม่นำมาคิดเกรด จึงทำให้นักศึกษาฝึกทักษะด้วยความสบายใจ ไม่รู้สึกเครียด และไม่เกิดการเปรียบเทียบกันในแต่ละทักษะ

3) จากผลการทดสอบสมมติฐานที่ 3 ที่พบว่าช่วงเวลาที่ฝึกทักษะมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในการฝึกทักษะตามโครงการพัฒนาและส่งเสริมเอกลักษณ์ศิลปวัฒนธรรมของนักศึกษา โดยนักศึกษาที่ฝึกทักษะในช่วงบ่าย (13.00-15.00 น.) มีระดับความพึงพอใจในการฝึกทักษะในภาพรวมสูงกว่านักศึกษาที่ฝึกทักษะในช่วงเช้า (10.00-12.00 น.) นั้น อาจเป็นเพราะนักศึกษาที่ฝึกทักษะในช่วงเช้า เมื่อฝึกทักษะเสร็จแล้วยังต้องรออีก 3 ชั่วโมงเพื่อเข้าเรียนวิชาต่อไปในเวลา 15.00 น. ในขณะที่นักศึกษาที่ฝึกทักษะในช่วงบ่าย เมื่อฝึกทักษะเสร็จแล้วสามารถเรียนวิชาอื่นได้เลย

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะของการวิจัยครั้งนี้

1. จากผลการศึกษาพบว่าช่วงเวลาในการฝึกทักษะมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในการฝึกทักษะ โดยนักศึกษาที่ฝึกทักษะในช่วงบ่าย มีความพึงพอใจในการฝึกทักษะ

ในภาพรวมสูงกว่านักศึกษาที่ฝึกทักษะในช่วงเช้า ดังนั้นในการจัดฝึกทักษะต่างๆ ควรจัดในคาบสุดท้ายของช่วงบ่าย เพื่อความสะดวกของนักศึกษา เช่น การฝึกนาฏศิลป์นักศึกษาต้องทำการเปลี่ยนเป็นชุดรำ อีกทั้งการฝึกทักษะในคาบสุดท้าย ยังช่วยคลายเครียดจากการเรียนมาทั้งวัน และนักศึกษายังสามารถฝึกซ้อมต่อไปได้อีกด้วย

2. จากข้อเสนอแนะของนักศึกษาต่อการจัดอบรมทักษะในครั้งนี้ นักศึกษาส่วนใหญ่จากทุกทักษะมีข้อเสนอแนะว่าควรมีห้องเรียนที่เหมาะสมสำหรับทักษะต่างๆ โดยเฉพาะและมีอุปกรณ์เพียงพอ ดังนั้นการจัดฝึกทักษะต่างๆ ควรคำนึงถึงประเด็นนี้ เพราะการมีห้องเรียนโดยเฉพาะ และมีอุปกรณ์ประกอบการฝึกทักษะที่เพียงพอ จะเกิดประโยชน์หลายประการ คือ ไม่ต้องเคลื่อนย้ายอุปกรณ์ ช่วยให้อุปกรณ์มีอายุการใช้งานนานขึ้น ป้องกันอุปกรณ์สูญหาย ไม่ส่งเสียงรบกวนผู้อื่นหรือห้องอื่นที่กำลังเรียนอยู่ และช่วยให้นักศึกษาที่กำลังฝึกทักษะ มีสมาธิมากขึ้นเพราะไม่ถูกรบกวนจากสิ่งแวดล้อมภายนอก

ข้อเสนอแนะของการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาความพึงพอใจในการฝึกทักษะตามโครงการพัฒนาและส่งเสริมเอกลักษณ์ศิลปวัฒนธรรมของนักศึกษาในชั้นปีอื่นๆ
2. ควรศึกษาความพึงพอใจของผู้ชมในการแสดง เผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมของนักศึกษาในโอกาสต่างๆ
3. ควรมีการศึกษาตัวแปรอื่นๆ ว่ามีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในการฝึกทักษะ

ตามโครงการพัฒนาและส่งเสริมเอกลักษณ์ศิลปวัฒนธรรมของนักศึกษาอย่างไร เช่น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามทฤษฎีของธอร์นไดค์ (Thorndike) และสิ่งแวดล้อมของห้องเรียนตามแนวคิดของ ครอนบาค (Cronbach)¹³

เอกสารอ้างอิง

1. วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครราชสีมา. รายงานการประเมินตนเอง ประเมินคุณภาพการศึกษาวงรอบปีการศึกษา 2549. (เอกสารอัดสำเนา)
2. วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครราชสีมา. แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ 2552 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครราชสีมา. (เอกสารอัดสำเนา)
3. กลุ่มงานวิชาการ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครราชสีมา. โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการเรื่อง การพัฒนาและส่งเสริมเอกลักษณ์ศิลปวัฒนธรรม ภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2551. (เอกสารอัดสำเนา)
4. อภิลักขิต ศาสตรา. ทฤษฎีดนตรีสากล พื้นฐาน. 2551. (เอกสารอัดสำเนา)
5. ชาญชัย อินทรประวัตติ, ในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี, ดนตรีไทยอุดมศึกษา ครั้งที่ 28. นครราชสีมา : บริษัทสมบูรณการพิมพ์ จำกัด, 2546 : 175-180.
6. อารี สุทธิพันธ์. สุนทรียศาสตร์. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2553.

7. ศิริวรรณ สิริพุทไธวรรณ. รายงานการวิจัย เรื่องคุณลักษณะของบัณฑิตที่มีผล ต่อการจ้างงานของบัณฑิตมหาวิทยาลัยทักษิณ. ม.ป.ท., 2547.
8. ทิศนา แหมมณี. ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2552.
9. สถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข. คู่มือการประกันคุณภาพภายในวิทยาลัยในสังกัดสถาบัน พระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข. ม.ป.ท., 2551.
10. ประคอง กรรณสูต. สถิติเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2538.
11. สุชาจันทร์เอม. จิตวิทยาทั่วไป. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : บริษัทสำนักพิมพ์ ไทยวัฒนาพานิช, 2535.
12. พฤษัย นิमितพรอนันต์. เคล็ดลับเพิ่มพลังสมอง. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ไพลิน, 2546.
13. ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : ศูนย์สื่อเสริมสุขภาพ, 2546.

